

ZAHVALA	9
UVOD	11

ALEKSEJ KALC

I. ZGODOVINSKI, SOCIALNI, GOSPODARSKI IN POLITIČNI VIDIKI MIGRACIJ NA SLOVENSKEM	21
OD TRADICIJE K MODERNOSTI	21
»Teža« prebivalstva in začetek množičnega izseljevanja	25
Regionalne razlike in posebnosti	27
Družbenoekonomski kontekst in dejavniki neravnovesij	32
SMERI MIGRACIJSKIH GIBANJ: NOTRANJE IN MEDNARODNE MIGRACIJE	37
Deželne podobnosti in razlike	38
Slovenske dežele v avstrijskem kontekstu	40
V Avstrijo in na Ogrsko	42
Amerika, predvsem ZDA	44
Druge čezoceanske destinacije	52
Nemčija	55
Egipt	56
Od Švice do Bosne in Hercegovine ter Turčije	59
MIGRACIJSKE OBLIKE: KONTINUITETE IN PRELOMI	61
Stare in nove krožne migracije	61
Z zemlje na zemljo	83
Migracije v dobi transnacionalnega industrijskega delovnega trga	89
Migracijska transportna industrija	107
Družbene mreže – neformalni dejavniki migracijskega sistema	112
NEKATERA DRUŽBENA, EKONOMSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA	115
Sobivanje in raznolikost migracijskih oblik	115
Spolna razhajanja	123
Med potrebo, koristjo in idealom	132
MIGRACIJSKI REŽIMI IN MIGRACIJSKA POLITIKA	137
Država in izseljevanje	137

Migracije kot moralni in narodni problem	151
PRVA SVETOVNA VOJNA KOT PRELOMNICA	162
ZAČETEK NOVE DOBE	169
IZSELJEVANJE NA SLOVENSKEM	
MED OBEMA SVETOVNIMA VOJNAMA	172
Demografski okvir	172
PREOBRAT V MIGRACIJSKI GEOGRAFIJI	176
Konec velikega čezoceanskega izseljevanja	178
Stare in nove evropske poti	181
Predvsem organizirano izseljevanje in pogodbeno delo	188
Med načelno enakopravnostjo in gospodarsko krizo	190
NOTRANJE MIGRACIJE V JUGOSLOVANSKI PROSTOR	210
MIGRACIJE V »ZAMEJSTVU«	215
Razmere, vzroki, vzgibi	215
V domovino Jugoslavijo	219
Južna Amerika	223
Druge destinacije	225
TRADICIONALNE MIGRACIJSKE OBLIKE V NOVIH OKOLIŠČINAH	227
Notranja kolonizacija	227
Sezonstvo	230
MIGRACIJE IN IZSELJENSTVO POD NADZOROM	233
Institucionalizacija migracijskega vprašanja	233
Ambicije in zagate migracijske politike	238
Državna in zasebna pobuda v jugoslovanski Sloveniji	246

JANJA ŽITNIK SERAFIN

II. ORGANIZACIJE, KULTURNO-UMETNIŠKA

DEJAVNOST IN SKRB ZA MATERNI JEZIK 253

ORGANIZIRANOST SLOVENSКИH IZSELJENCEV

IN SPEKTER DEJAVNOSTI 255

 Potreba po etničnem povezovanju v izseljenstvu

 Združene države Amerike

 Kanada

 Argentina

 Brazilija in Urugvaj

 Evropa

 Heterogenost izseljenskih skupnosti in njihovih društev

IZSELJENSKO ČASOPISJE 310

 Združene države Amerike

 Kanada

 Južna Amerika

 Zahodna Evropa

Drugi deli Evrope	345
Primerjalni vidik	346
SKRIB ZA MATERINŠČINO	
IN IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST	348
LITERARNO USTVARJANJE	355
Združene Države Amerike	356
Južna Amerika	362
Zahodna Evropa	363
MIRJAM MILHARČIČ HLADNIK	
III. ŽIVLJENJSKE ZGODBE	367
UVOD	367
HELENA TURK: ŽENSKA DELOVNA MIGRACIJA V	
ČASOPISNEM PODLISTKU	370
Brazilija	371
Egipt	375
MARIE PRISLAND: ORGANIZIRANJE SLOVENSКИH	
IZSELJENK V REVIJALNEM IN LITERARNEM PISANJU	381
Slovenian Women's Union of America	382
Mesto žensk v zgodovini obeh domovin	386
LOUIS ADAMIČ: TRANSNACIONALNO POLITIČNO	
DELOVANJE V (AVTO)BIOGRAFSKEM OPUSU	393
Razpon ustvarjalnega in političnega delovanja	396
Medvojno in povojno delovanje in ustvarjanje	399
MARIJA IPAVEC: BEGUNSTVO MED PRVO SVETOVNO	
VOJNO V SPOMINSКИH ZAPISKИH	405
Obdobje vztrajanja	406
Begunstvo	409
FRANC PERIC IN FELICITA KOGLOT: VEČKRATNE	
MIGRACIJE V DRUŽINSKI KORESPONDENCI	415
Ljubezen v pismih	417
Ponovna ločitev	421
TEREZIJA ČERNELIČ: PRISILNE MIGRACIJE	
IN OTROŠKA IZKUŠNJA IZGNANSTVA MED DRUGO	
SVETOVNO VOJNO V USTNEM PRIČEVANJU	428
Kolektivna izkušnja	428
Osebna zgodba	430
PRILOGA: GRAFIKONI IN TABELE	453
LITERATURA	461
IMENSKO IN KRAJEVNO KAZALO	505
O FOTOGRAFIJI Z NASLOVNICE, DRUGEM SLIKOVNEM	
GRADIVU IN ŠE O MARSICEM DRUGEM	513